

ществується, як правило, в умовах частинної (неполної) определенності, поскільки на яго реалізацыю ўплывае некаторае колькасць розных фактараў, якія не заўсёды магчыма ацаніць з высокай дакладнасцю;

3) прынцып сінергіі. Раскрываецца ў выніках сумеснай работы дзяржавы, бізнеса і грамадзянскага грамадства.

4) прынцып інавацыйнасці. Згодна данаму прынцыпу рэалізацыя транзітнага патэнцыяла прыходзіць з абавязальным прымяненнем новых тэхналогій;

5) прынцып комплекснасці. Ацэнка развіцця транзітнага патэнцыяла прымаецца з пазіцыяў яго функцыянавання як адной сістэмы ўзаемаабумованых падсістэм і элементаў.

Рэалізацыя транзітнага патэнцыяла на вызначаных этапах падразумевае эфект ад прынятых дзеянняў. Сярод асноўных вынікаў, на наш погляд, следуе выдзяліць:

- павялічэнне аб'ёмаў перемешчальных транзітных грузаў;
- перараспаўняненне транзітных патокаў тавараў з альтэрнатыўных канкурэнтных маршрутаў на нацыянальныя;
- будаўніцтва новых аб'ектаў транспартна-логістычнай інфраструктуры і ўвядзенне новых тэхналогій;
- стварэнне новых рабочых месцаў;
- садзейнічанне інвестыцыйнай прывабнасці краіны;
- павялічэнне нацыянальнага дахода.

У умовах павялічэння інтэнсіўнасці міжнародных перавозак, асабліва важнае значэнне набывае здольнасць абслужываць міжнародныя перавозкі пры існуючых у наяўнасці рэсурсах і тым самым садзейнічаць эканамічнаму развіццю краіны, павялічваючы яе экспартныя даходы. Транзітны патэнцыял таксама вызначаецца транспартнай інфраструктурай і магчымасцямі яе выкарыстання для руху пасажыраў і грузаў у дадзеных умовах.

АРГАНІЗАЦЫЙНА-ПРАВОВАЯ АСНОВА БЕЛАРУСКА-ФІНЛЯНДСКАГА СУПРАЦОЎНІЦТВАЎ МЫТНАЙ СФЕРЫ

*Ляхоўскі У. В., Грынкевіч Д. А., Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт,
e-mail: liakhouski_u@bsu.by, grinkevichda29@gmail.com
пр-т Незалежнасці, 4, 220030, Мінск, Беларусь*

Асабліва важнае значэнне мае міжнароднае супрацоўніцтва Беларусі і Фінляндыі з'яўляецца тое, што толькі з гэтай скандынаўскай краінай мы маем двухбаковыя пагадненні аб узаемадзейнасці мытных службаў. Гэта звязана найперш з устойлівым ростам беларуска-фінляндскага гандлю і запатрабаванасцю беларускага боку ў вывучэнні фінляндскага вопыту ў развіцці транспартнай і мытнай лагістыкі. Нагадаем, што паводле вынікаў 2017 г. узаемны беларуска-фінляндскі таваразварот у параўнанні з мінулым годам узрос на 19,5 %, прычым фінляндскі імпорт — на 20,8 %, а беларускі экспарт — на 18,2 %.

Фінляндыя прызнала суверэнітэт Рэспублікі Беларусь 26.02.1992 г. і ўжо 20.05.1992 г. было падпісанае беларуска-фінляндскае міжрадавае пагадненне «Аб гандлі і эканамічным супрацоўніцтве», дзе былі абзначаны таксама мыт-

ныя аспекты забеспячэння прынцыпаў найбольшага спрыяння, нацыянальнага рэжыму ва ўзаемным гандлі. Прававой асновай па наладжванню ўзаемадзейння паміж мытнымі службамі двух краін стала падпісанае 18.12.2009 г. міжурадавае пагадненне «Аб супрацоўніцтве і ўзаемнай дапамозе ў мытных справах», якое прадугледжвала:

— ўзаемнае прадстаўленне адзін аднаму па ўласнай ініцыятыве ці па папярэднім запыце інфармацыю або дакументы, што спрыяюць забеспячэнню належнага выканання мытнага заканадаўства, а таксама правядзенню крымінальных расследаванняў і прыцягненню да судовай адказнасці асоб, што парушылі мытнае заканадаўства;

— узаемны абмен інфармацыяй, якая можа дапамагчы ў забеспячэнні правільнага сагнання мыты, іншых падаткаў і збораў прывызначэнні мытнага кошту тавараў, вызначэння іх тарыфнай класіфікацыі і краіны паходжання; пры выкананні палажэнняў, што тычацца розных забаронаў, абмежаванняў і кантролю пры перамяшчэнні тавараў праз мытную мяжу;

— абмен афіцэрамі сувязі пры выкананні сумесных адмысловых заданняў;

— аказанне ўзаемнай арганізацыйнай і тэхнічнай дапамогі ў мытных справах, уключаючы: арганізацыю ўзаемных візітаў службовых асоб мытных органаў, падрыхтоўку і дапамогу ў развіцці спецыяльных ведаў для службовых асоб мытных органаў, абмен прафесійнай, навуковай і тэхнічнай інфармацыяй адносна правапрымянення палажэнняў і працэдур нацыянальнага мытнага заканадаўства двух краін.

У рамках падпісанага пагаднення прадугледжвалася праз год падпісаць мемарандум паміж Дзяржаўным мытным камітэтам Рэспублікі Беларусь і Нацыянальным мытным упраўленнем Фінляндскай Рэспублікі аб пашырэнні двухбаковага супрацоўніцтва. Але, палітычныя варункі, звязаныя з увядзеннем ЕС ў дачыненні да Беларусі санкцый у 2010 г., адсунулі на пэўны час рэалізацыю гэтых планаў.

У тым жа 2010 г. адбылася рабочая сустрэча кіраўнікоў мытных службаў двух краін, на якой былі абмеркаваны актуальныя пытанні двухбаковага супрацоўніцтва па шырокаму спектру пытанняў, звязаных з дадзенай сферай. У прыватнасці Мытная служба Фінлянды падтрымала ініцыятыву беларускай мытні аб наладжванні папярэдняга абмену інфармацыяй аб таварах і транспартных сродках, што перамяшчаюцца праз мытную мяжу Рэспублікі Беларусь і Еўрасаюза. Таксама была выказана зацікаўленасць ў арганізацыі для беларускіх мытнікаў практычнага семінару (пры фінансавай падтрымцы Еўрапейскай камісіі), звязанага з ўдасканаленнем сістэмы кіравання рызыкамі. У гэтым жа годзе была запланавана кансультацыйная сустрэча прадстаўнікоў праваахоўных падраздзяленняў мытных службаў Беларусі і Фінлянды па пытаннях супрацоўніцтва ў сферы барацьбы з кантрабандай. Падчас яе фінскія калегі падзяліліся сваім досведам у пытаннях укаранення сістэмы аналізу і кіравання рызыкамі, а таксама ў выкарыстанні сучасных сканіруючых прыстасаванняў і сістэм пры здзяйсненні мытнага кантролю.

Нарэшце 16.09.2011 г. у Мінску быў падпісаны Мемарандум аб узаемаразуменні паміж Дзяржаўным мытным камітэтам Рэспублікі Беларусь і Нацыянальным мытным упраўленнем Фінляндскай Рэспублікі аб практычнай рэалізацыі ранейшага міжурадавага беларуска-фінляндскага пагаднення аб супрацоўніцтве і ўзаемнай дапамозе ў мытных справах ад 18.12.2009 г.

Мытныя адміністрацыі пагадзіліся ажыццяўляць пастаянныя кантакты паміж упаўнаважанымі супрацоўнікамі мытных органаў дзвюх дзяржаў пры абмеркавання актуальных пытанняў мытнай справы.

1 снежня 2016 г. адбылася сустрэча Старшыні ДМК Рэспублікі Беларусь Ю. Сянько з Гендырэктарам Мытні Фінлянды А. Харцікайненам, дзе былі абмеркаваны пытанні двухбаковага супрацоўніцтва ў сферы падрыхтоўкі мытных кадраў. Падпісаны мемарандум пра дугледжваў арганізацыйную дапамогу фінскага спецыялістаў па рэарганізацыі сістэмы перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі беларускіх мытнікаў.

Супрацоўніцтва Беларусі з адной з вядучых краін ЕС, дасягнуўшай высокіх паказчыкаў у дзяржаўным рэгуляванні знешняга гандлю, барацьбе з мытнымі правапарушэннямі і ўкараненні ў мытную справу сучасных інфармацыйных тэхналогій, дае магчымасць для Рэспублікі Беларусь у максімальнай ступені скарыстацца гэтым досведам у справе мадэрнізацыі сваіх мытных органаў.

ЮРИДИЧЕСКИЕ ПРИЗНАКИ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ В ТАМОЖЕННОЙ СФЕРЕ

*Мартюшевская Е. Н., Петрученя Е. Г., Белорусский государственный университет, e-mail: lenpol@tut.by, petruchenyu@gmail.com
пр-т Независимости, 4, 220030, г. Минск, Беларусь*

В настоящей статье рассматриваются юридические признаки государственного управления в таможенной сфере в Республике Беларусь. Автором приводятся аргументы о том, что государственное управление в таможенной сфере является отдельной специальной, внешней, функциональной исполнительно-распорядительной деятельностью.

***Ключевые слова:** государственное управление в таможенной сфере; правовой статус таможенных органов; деятельность таможенных органов.*

В современных условиях происходит поиск оптимальных структур и методов функционирования и управления деятельностью таможенных органов. Новые подходы, поиск путей более рациональной организации таможенной службы требуют научного предвидения, прогнозирования и разработки теории таможенной службы.

В системе органов государственного управления внешнеэкономической деятельностью особая роль отводится таможенной службе как институту, обеспечивающему своевременное и качественное обслуживание участников внешнеэкономической деятельности, содержащей атрибуты исполнительных, правоохранительных, распорядительных и контрольных органов.

Государственное управление в таможенной сфере является отдельной специальной, внешней, функциональной исполнительно-распорядительной деятельностью, в процессе осуществления которой реализуются функции таможенных органов. Таможенное дело — это вид государственной деятельности, реализуемый таможенными органами в целях осуществления контроля по применению таможенного законодательства ЕАЭС и законодательства государств — членов ЕАЭС.

Правовой статус таможенных органов определяется их местом и ролью в общей системе органов государственной власти. Таможенные органы осуществляют исполнительную и распорядительную деятельность в сфере таможенного дела, защищают экономический суверенитет и экономическую безопасность страны, права и законные интересы физических и юридических лиц, обеспечи-